

Raadsvraag (art. 39)		Gesteld door:	
		GroenLinks	
Datum	4 oktober 2021		
Onderwerp	216-2021 Uitbreidingsmogelijkheden en luchtkwaliteitsmetingen en -verbetermogelijkheden		
Portefeuillehouder	College B&W		

De fractie heeft de volgende vragen:

Geachte voorzitter,

Vele fossiel aangedreven voertuigen passeren, laden en lossen in en rond Roosendaal op dagelijkse basis gedreven door de unieke verbindingsplek die Roosendaal in de regio, Nederland en in Europa is. Maar ook de mede daardoor ontstane plek waar we nu met zijn allen wonen, creëert ook dat we altijd (hoe de wind ook staat) in de luchtverontreiniging zitten van de industriegebieden die ons omringen: Antwerpen, Sloegebied, Moerdijk & Rotterdam, Ruhrgebied.

En ja, in Noord-Brabant is nog nauwelijks sprake van overschrijding van de Europese normen. En ook blijkt dat uit de huidige cijfers dat de luchtkwaliteit in Roosendaal aan de wettelijke normen voldoet. Maar zelfs als we aan die normen voldoen, treden nog steeds bewezen negatieve gezondheidseffecten op. Ongetwijfeld voor de gegroeide groep longpatiënten (mede door de achterliggende Covid-pandemie) levert dat op dagelijkse basis een continue strijd voor voldoende zuurstof.

Zeker omdat er in Roosendaal zelf op dit moment geen vaste meetpunten zijn, geeft dit ons op dit moment geen constante duidelijkheid over de waarden en niveaus van ongezonde luchtvervuiling in en rondom Roosendaal zelf om de juiste conclusies uit op te maken. Alles is op dit moment gebaseerd op aannames vanuit rekenmodellen werkend met de gegevens van de dichtstbijzijnde vaste meetpunten in Woensdrecht, Moerdijk & Breda. De echte feitelijke waarden weten we niet. En dus ook niet of met de plannen zoals Roosendaal Natuurstad, de elektrificatie van het vervoer en het eventueel terugbrengen van de maximum snelheden binnen en buiten de bebouwde kom (een grote wens van o.a. GroenLinks) verbeteringen plaatsvinden en of de kwaliteit onder invloed door veranderende klimaatomstandigheden en bijvoorbeeld houtstook juist verslechteren. En we ook niet tijdelijk in kunnen grijpen als dit echt plotseling optreedt en kortstondig de luchtkwaliteit onhoudbaar wordt (plaatselijk stookalert).

Gelukkig komen er door het ondertekenen van het Schone Luchtakkoord door (tot nu toe) 22 Brabantse gemeenten steeds meer plannen en mogelijkheden voor ons beschikbaar. De provincie heeft in maart dit jaar een definitieve uitvoeringsagenda opgesteld. Dat moet de aanpak van een nog betere luchtkwaliteit concreet maken.

Dat roept bij onze fractie dan ook enkele vragen op:

1. Wij hebben ons destijds niet aangesloten bij het schone luchtakkoord. Gaat de gemeente in de nabije toekomst dit alsnog doen?
2. Kunnen wij ondanks dat, wel gebruik maken van de oplossingen aangedragen en mogelijk gemaakt door het Schone Luchtakkoord in Brabant?

3. Heeft de gemeente Roosendaal ook een aanvraag gedaan om in aanmerking te komen voor de 2 extra mobiele meetpunten die nu beschikbaar komen in Brabant om gedurende een half jaar echte meetgegevens over de luchtverontreiniging inzichtelijk te kunnen maken waar onze bewoners op dagelijkse basis aan worden blootgesteld?

Het RIVM verzamelt alle metingen, zowel van officiële apparatuur als goedkopere en simpelere sensoren vrijwillig beheerd door burgers en bedrijven. Ook regionaal zijn er meetinitiatieven, zoals het Regionaal meetnet Zuidoost-Brabant, het Meetnet Eersel en Samenmeten Meierijstad.

4. Ziet de gemeente mogelijkheden om ook in onze regio zo'n door burgers en bedrijven ondersteund meetnetwerk te stimuleren, zodat zelfs op basis van wijk en dorp de gegevens in kaart kunnen worden gebracht?

Alvast dank voor de antwoorden.

Namens de fractie van GroenLinks,

Christian Villée

Wij beantwoorden de vraag als volgt:

1. In het bestuursakkoord 2018-2022 is het belang van een verbetering van de gezondheid van de Roosendalers als doel neergelegd. Een van de factoren die bijdraagt aan een gezonder en gelukkiger leven is gezonde lucht.

Dit heeft zich verder doorvertaald in de ambitie van de Omgevingsvisie Roosendaal – De Verbonden Stad, waarin Roosendaal de ambitie heeft zich tot 2030 verder te ontwikkelen als een ‘verbonden gemeente’. Schone lucht is essentieel voor een gezonde fysieke leefomgeving en voor het creëren van meer balans tussen mens en natuur.

Het doel van het Schone Lucht Akkoord (SLA) is om de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren. Het SLA maakt de omslag van het voornamelijk sturen op het voldoen aan Europese grenswaarden, naar het realiseren van gezondheidswinst voor iedereen. Daarbij wordt toegewerkt naar de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor luchtkwaliteit in 2030 voor fijn stof en stikstofdioxide. Deze grenswaarden zijn een stuk ambitieuzer dan de nationale grenswaarden in Nederland.

Om een dalende trend in alle sectoren in te zetten, treft het SLA maatregelen om de emissies in de sectoren (weg)verkeer, landbouw, scheepvaart, industrie, huishoudens en luchtvaart af te laten nemen. De grootste gezondheidswinst is te behalen door het versterken en borgen van de effectiviteit van bestaand beleid, zoals emissie-eisen aan voertuigen en bedrijven.

Aansluiting bij het SLA kan daarmee één van de instrumenten zijn om een verbeterde gezondheid van de Roosendalers te faciliteren door ongezonde luchtverontreiniging tegen te gaan. Daarbij dienen de belangen van alle partijen, waaronder de sectoren waarin de maatregelen worden getroffen, goed in acht te worden genomen.

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) monitort voortdurend de luchtkwaliteit binnen Nederland. Door gebruik te maken van de gegevens van verschillende meetstations in Nederland berekent het RIVM wat de actuele concentraties op plekken zijn waar geen meetstations staan. Ondanks dat deze waarden niet zo representatief zijn als daadwerkelijk metingen door een meetstation, laten zij concentraties in de gemeente Roosendaal zien die ver onder de wettelijke grenswaarden van Nederland liggen. De cijfers geven geen aanleiding tot noodzakelijke deelname aan het SLA nu de luchtkwaliteit als goed kan worden aangemerkt in de gemeente Roosendaal.

De actuele cijfers van het RIVM zijn te vinden op: <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten>. Door toevoeging van de kaarten “Actuele stikstofdioxide concentratie in Nederland” en “Actuele fijnstof concentratie (PM10) in Nederland” is de luchtkwaliteit voor deze twee belangrijkste stoffen waarneembaar op de kaart.

2. Het staat de gemeente Roosendaal vrij om buiten het SLA om een eigen decentraal uitvoeringsplan vast te stellen voor het verbeteren van de luchtkwaliteit.

De oplossingen die worden aangedragen in het SLA in Brabant, waaronder de maatregelen die genomen worden middels de uitvoeringsagenda 2021-2023, zijn niet slechts uitvoerbaar door de deelnemende partijen aan het SLA. Echter biedt deelname aan het SLA de mogelijkheid tot het toepassen van de al ontwikkelde aanpak, bijvoorbeeld pilots, activiteiten, kennisdeling en informatie. Met het ondertekenen van het SLA kan de gemeente Roosendaal indien nodig ondersteuning krijgen bij het opstellen van uitvoeringsplannen en agenda's.

Slechts bij deelname kan volwaardig uitvoering worden gegeven aan de oplossingen die worden aangedragen in de uitvoeringsagenda van het SLA.

3. In de eerste ronde van aanvragen tussen 17 augustus en 1 oktober 2021 heeft de gemeente Roosendaal geen aanvraag ingediend om in aanmerking te komen voor het plaatsen van een mobiel meetpunt van de provincie Brabant in zijn gebied. Tot maart 2022 loopt er een tweede ronde waarin opnieuw de mogelijkheid bestaat tot aanvraag van het plaatsen van een mobiel meetpunt.

4. Naast de gemeente Roosendaal kunnen ook burgerinitiatieven van de inwoners van Roosendaal zelf een aanvraag indienen voor het uitvoeren van een luchtmeting door een mobiel meetpunt van de provincie Brabant.

Selectie van de aanvragen vindt plaats aan de hand van een afwegingskader door de provincie Brabant. Dit kader wordt twee keer per jaar gebruikt om de ingediende aanvragen te beoordelen. Het kader kent de volgende beoordelingscriteria:

- Wat is de aanleiding om de metingen te doen?
- Wat is het doel van de metingen?
- Om hoeveel blootgestelden gaat het?
- Hoe hoog zijn de concentraties in het gebied (GCN/atlas leefomgeving)?
- Om welke stoffen gaat het (indien bekend)?
- Zijn er gevoelige bestemmingen (scholen, ziekenhuizen, kinderdagverblijven) in de buurt?
- Hebben er al eerder onderzoeken plaatsgevonden?

In het geval zich bijzondere omstandigheden voordoen die aanleiding geven tot het inzetten van een mobiel meetpunt dan ziet de gemeente Roosendaal mogelijkheden om een aanvraag voor een burgerinitiatief te stimuleren of zelf een aanvraag in te dienen.

In de Kortendijk (de Flintdijk, Onyxdijk en de Dijkrand) hebben de inwoners hun zorgen geuit over hun woon- en leefklimaat. Dit hebben zij in de vorm van "Bewonersplatform Kortendijk" kenbaar gemaakt aan de gemeente Roosendaal. De intensiteit van verkeer is op het traject waar de inwoners wonen toegenomen en zij maken zich zorgen over eventuele gezondheidsproblemen als gevolg daarvan. Een van deze zorgen heeft betrekking op fijnstof in de lucht. Om een goed actueel beeld van de situatie te krijgen zal er in de tweede ronde een aanvraag ingediend worden voor het plaatsen van een mobiel meetpunt in de wijk.

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,

